

MBT-001-014402

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2018

Sanskrit : CCT-11

(Classical Epic)

(Old Course)

(१) रघुवंशम् (१, १४)

(२) शिशुपालवधम् (सर्ग-१)

Faculty Code : 001

Subject Code : 014402

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

१ नीयेनाभांथी कोर्षपश चार श्लोकोनो अनुवाद करो : १४

1 Translate any **four** of the following verses : 14

- (१) सुतां तदीयां सुरभेः कृत्वा प्रतिनिधिं शुचिः ।
आराधय सपत्नीकः प्रीता कामदुधा हि सा ॥
- (२) लोकान्तरसुखं पुण्यं तपोदान समुद्भवम् ।
सन्तति शुद्धवंश्या हि परत्रेह च शर्मणे ॥
- (३) क्व सूर्यप्रभवो वंशः क्व चाल्पविषयामतिः ।
तितीर्षुर्दुस्तरं मोहादुडुपेनास्मि सागरम् ॥
- (४) पितुर्नियोगाद्वनवासमेवं निस्तीर्य रामः प्रतिपन्नराज्यः ।
धर्मार्थकामेषु समां प्रपेदे यथा तथैवावरजेषु वृत्तिम् ॥
- (५) बभूव रामः सहसा सबाष्पस्तुषारवर्षीय सहस्यचन्द्रः ।
कोलीनभीतेन गृहान्निरस्तान तेन वदैहसुता मनस्तः ॥
- (६) न चावदद्भ्रतृवर्णभार्या निराकरिष्पोर्वृजिनादृतेऽपि ।
आत्मानमेव स्थिर दुःखभाजं पुनः पुनर्दुस्कृतिनं निनिन्द ॥

२ नीयेनाभांथी कोर्षपश चार श्लोकोनो अनुवाद करो. १४

2 Translate any **four** of the following verses : 14

- (१) श्रियः पतिः शासितुं जगज्जगन्निवासो वसुदेवसच्चिनि ।
वसन् ददर्शावतरन्तमम्बराद्धिरण्यगभाङ्गभुवं मुनिं हरिः ॥

- (२) विधाय तस्याऽपचितिं प्रसेदुषः प्रकाममप्रीयत यज्वनां प्रियः ।
ग्रहीतुमार्यान्परिचर्यया मुहुर्महानुभावा हि नितान्तमर्थिनः ॥
- (३) विलोकनेनैव तवामुना मुने कृतः कृतार्थोऽस्मि निर्बर्हितांहसा ।
तथापि शुश्रूषुरहं गरीयसीर्गिरोऽथवा श्रेयसि केन तृप्यते ॥
- (४) सलीलयातानिं न भर्तुरभ्रमोर्न चित्रमुच्चैः श्रवसः पदक्रमम् ।
अनुद्रुतः संयति येन केवलं वलस्य शत्रुः प्रशंशस शीघ्रताम् ॥
- (५) अमानवं जातमंज कुले मनोः प्रभाविनं भाविनमन्तमात्मनः ।
मुमोच जानन्नपि जानकीं न यः सदाऽभिमानैक धाना हि मानिनः ॥
- (६) तदेनमुल्लङ्घितशासनं विधिविधेहि कीनाशनिकेतनातिथिम् ।
शुभेतराचारविपक्त्रिमापदो विपादनीया हि सतामसाधवः ॥

- ३ महाकाव्यनां लक्षणो आपी 'रघुवंश'नुं महाकाव्य तरीके मूल्यांकन करो. १४
- ३ Give the definition of epic and evaluate 'रघुवंशम्' as a epic. 14

अथवा/OR

- ३ 'रघुवंश' सर्ग-१४नुं रसदर्शन करो. १४
- ३ Appreciate the forteenth canto of 'रघुवंशम्'. 14

- ४ 'शिशुपालवध'ने आधारे माघनी काव्यशैली विशे यर्था करो. १४
- 4 Discuss the poetic style of 'माघ' according to शिशुपालवधम्. 14

अथवा/OR

- ४ 'माघे सन्ति त्रयो गुणाः ।' विस्तृत यर्था करो. १४
- 4 'माघे सन्ति त्रयो गुणाः ।' Discuss in detail. 14

- ५ नीचेनाभांथी कोठपण बे विशे टूंकनोंध लभो : १४
- 5 Write short notes on any two of the following : 14

- (१) रघुवंशम् - शीर्षकम् ।
- (२) दिलीपयात्रावर्णनम् ।
- (३) नारदवर्णनम् ।
- (४) शिशुपालस्य संत्रासवर्णनम् ।